

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОСВІТОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES
DEPARTMENT OF EDUCOLOGY AND PEDAGOGY

МАТЕРІАЛИ
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

24 листопада 2023 року
ТЕРНОПІЛЬ, УКРАЇНА

MATERIALS
VI INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

«INNOVATIONS IN EDUCATION:
REALITIES AND PERSPECTIVES OF
DEVELOPMENT»

NOVEMBER, 24, 2023
TERNOPIL, UKRAINE

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
КОЛЕДЖ ГУЛІН ГУАНКСІ (КИТАЙ)
ВИЩА ШКОЛА ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ ПОРТАЛЕГРЕ ЦЕНТРУ
ПОРІВНЯЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ УНІВЕРСИТЕТУ ЛІСАБОНА (ПОРТУГАЛІЯ)
ТОВАРИСТВО ВИПУСКНИКІВ ВЮРЦБУРЬСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ Й ЦЕНТРУ ПРИКЛАДНИХ
ЕНЕРГЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (НІМЕЧЧИНА)
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДОРТМУНДА (НІМЕЧЧИНА)
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВІДНЯ (АВСТРІЯ)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)

Редакційна колегія:

Лілія РЕБУХА – д. пед. н., професор, завідувач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Володимир ЧАЙКА – д. пед. н., професор, професор кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Ірина БІЛОУС – к. е. н., доцент, доцент, доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Ольга ГЛАВАЦЬКА – к. пед. н., доцент, доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Антоніна ДЕМ'ЯНЮК – к. е. н., доцент, доцент, кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Оксана КРИЧКІВСЬКА – к. пед. н., доцент, доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Оксана ПИСАРЧУК – к. пед. н., доцент, доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Ольга ЧИКУРОВА – к. пед. н., ст. викладач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Рекомендовано до друку

*Вченою радою соціально-гуманітарного факультету
(протокол № 2 від 27 листопада 2023 р.)*

I-66 Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 24 листопада 2023 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 435 с.
ISBN 978-966-654-734-0

Збірник містить тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» (м. Тернопіль, 24 листопада 2023 р.) з актуальних проблем освіти, наукової та науково-дослідної роботи, а також питань щодо оптимізації використання інноваційних освітніх ресурсів для формування та розвитку професійних компетентностей в освітній сфері.

Збірник праць VI Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» буде корисним для студентів, здобувачів магістратури, аспірантури, науковців та практиків.

УДК 001.895:330.341.1:37

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів наукових доповідей.

© ЗУНУ, 2023

Gege Zhang	283
MODERN PRACTICE AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF VOCATIONAL EDUCATION IN MUSIC PERFORMANCE	
Yinyin Zhang	284
MODERN PRACTICE AND DEVELOPMENT PROSPECT OF VOCATIONAL EDUCATION	
Pengfei Zhang	287
MODERN PRACTICES AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL EDUCATION	
Микола Наголюк	288
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МОЛОДШИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ	
Назар Франків	290
МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ДІЄВИЙ МЕТОД В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Наталія Максимук	293
ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ	
СЕКЦІЯ 6. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Юлія Головацька	296
СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ ВИМІРІ	
Наталія Сафандула	299
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	
СЕКЦІЯ 7. ПСИХОЛОГІЯ ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА: НОВІ ІДЕЇ ТА НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ	
Світлана Калаур, Андріана Меланчук	301
МОТИВУВАННЯ МОЛОДІ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАГОМИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА	
Іван Білосевич	303
ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ЗАСОБАМИ РЕЛІГІЙНОЇ ВІРИ	

СЕКЦІЯ 7
ПСИХОЛОГІЯ ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
НОВІ ІДЕЇ ТА НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

Світлана Калаур

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри соціальної роботи
та менеджменту соціокультурної діяльності
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Андріана Меланчук

здобувачка 2 курсу магістратури
спеціальності 231 Соціальна робота
освітньо-професійна програма «Соціальне адміністрування у громаді»
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

МОТИВУВАННЯ МОЛОДІ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЯК ВАГОМИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО
ПРАЦІВНИКА

Соціальна робота розглядається науковцями (О. Беспалько, А. Капська, І. Козубовська, І. Мигович, Т. Семигіна, Л. Романовська, І. Трубавіна та ін.) такою сферою професійної діяльності, мета якої полягає, головним чином, у підтримці окремої особистості, сім'ї та суспільства в цілому на основі створення сприятливих умов для захисту їх прав й інтересів та розвитку усієї спільноти. Кожного дня соціальні працівники вирішують значну кількість різного роду конфліктів як на особистому, міжособистісному, груповому, між груповому, а також і на громадському рівнях. Відзначимо, що з початком повномасштабної російсько-української війни потреба у кваліфікованій допомозі соціального працівника для тимчасово переміщених осіб, постраждалих від агресії, військових та їх родин суттєво зростає. З огляду на наведені аргументи, вагомість соціальної роботи не можливо переоцінити.

Водночас, варто акцентувати увагу на тому, що якщо за кордоном ця галузь активно розвивається та підтримується владою, постійно створюються нові робочі місця, то в Україні ця сфера є недостатньо розвиненою, наявної кількості соціальних працівників не достатньо, щоб сповна задовільнити потреби суспільства, особливо у період оголошеного воєнного стану. Тому, враховуючи соціальну напругу, тривалу економічну та політичну нестабільність в сучасному українському суспільстві, коли державні структури не спроможні забезпечити високий рівень повноцінної соціальної допомоги та належну соціальну

підтримку потребує соціально незахищеним верствам населення, дедалі потрібнішим стає волонтерство.

У Законі України «Про волонтерську діяльність» зазначено, що волонтерська діяльність – «добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги» [2, с. 1]. Така діяльність, як відзначено у Законі [2] має ґрунтуватися на принципах законності, гуманності, рівності, добровільності, безоплатності, неприбутковості. У ході вивчення означеного питання було встановлено, що у «Загальній декларації волонтерів» (1990 р.), яка прийнята у Парижі, волонтерська діяльність розглядається, як інструмент соціального, економічного, культурного, екологічного розвитку особистості та суспільства. Зокрема підкреслюється, що волонтерство – це добровільний вибір, що відображає особисті погляди і позиції; це активна участь громадянина в житті суспільства, що виражається, як правило, у спільній діяльності у межах різного роду асоціацій [3, с. 67-80].

На основі узагальнення напрацювань науковців [1; 4; 5], волонтерська діяльність молоді розглядається нами як системна, добровільна, усвідомлена, організована та суспільно корисна діяльність, що спрямована на досягнення соціально значущої мети на основі підвищення їх соціальної активності. Саме соціальні працівники повинні цілеспрямовано мотивувати молодь до активної волонтерської діяльності у різних напрямках. До найбільш актуальних напрямів волонтерської діяльності молоді відносимо: військовий, соціальний, спортивний, культурний, екологічний.

Наголосимо, що на початку активної фази війни ми могли спостерігати активну участь молоді у волонтерському русі, однак згодом така активність дещо зменшилася. У нашому розумінні з метою активного залучення молоді особливо студентської до волонтерства вважаємо необхідним сформувати дієву систему засобів мотивування та популяризації волонтерської діяльності. Оскільки грошова винагорода за роботу добровольців використовується рідко, повинні бути віднайдені інші, не менш значимі моральні стимули. Так, при формуванні системи соціально-психологічного мотивування волонтерів доречно передбачити такі форми винагородження:

- 1) формальне (нагороди, сертифікати, плакати, медалі, значки, офіційні прийоми на честь досягнень волонтерів, подяки у щорічних звітах, надання письмових рекомендацій при працевлаштуванні та переведенні на більш престижну роботу);

- 2) неформальне (подяки в усній формі, запрошення у театри, кіно, запрошення на тренінги й семінари тощо).

Як показав наш власний досвід при формуванні системи мотивування молоді до активної волонтерської діяльності варто враховувати як традиційні потреби людей (змістовна й цікава діяльність, визнання, повага соціумом тощо), так і специфічні потреби волонтерів-добровольців (соціальна активність, відчуття власної корисності та потрібності іншим, бажання допомогти, бажання отримати додаткові знання і навички).

У підсумку відзначимо, що волонтерство як елемент соціальної роботи справедливо можна назвати одним з дієвих та ефективних інструментів реалізації соціальної політики. Це зумовлено тим, що волонтерство доволі часто полегшує навантаження державного і місцевих бюджетів щодо фінансування соціальної сфери, здійснює підтримку соціальних державних та недержавних структур та забезпечує реальну дієву і психологічну підтримку особам, що цього потребують. Однією з проблем у сфері доброчинності, яка потребує негайного вирішення, є недостатня інформованість суспільства до волонтерства і його суб'єктів. Саме ці прогалини і мають зреалізовувати у своїй професійній діяльності соціальні працівники.

Література

1. Горелов Д. М., Корнієвський О. А. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики (аналітична доповідь). Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2015. 36 с.
2. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19.04.2011 № 3236-VI.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>
3. Загальна декларація волонтерів, прийнята на XI конгресі Міжнародної асоціації волонтерів. Права людини: навч. посіб. К. : Просвіта, 2002. С. 67–80.
4. Калениченко Р. А. Волонтерство в соціальній роботі: навчальний посібник. К. : КиМУ, 2008. 86 с.
5. Капська А. Й., Карпенко О.Г., Комарова Н.М. Підготовка волонтерів до соціальної роботи : навч.-метод. посібник. К. : Держсоцслужба, 2005. 152 с.

Іван Білосевич

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ЗАСОБАМИ РЕЛІГІЙНОЇ ВІРИ

Проблема психічного здоров'я, як системотвірна складова людської екзистенції, сьогодні варта уваги як ніколи раніше. Війна вносить свої корективи у формування різноаспектних інтенцій свідомості людини, що вимагає